

Izveštaj o radu Centra za poremećaje hranjenja BEA za 2015.godinu

Uvod

Centar za poremećaje hranjenja BEA tijekom 2015.godine imao je zaposlena 2 djelatnika: izvršnu direktoricu (Jelena Balabanić Mavrović, mr.sc.) i projektnu koordinatoricu (Tinu Lalli, dipl.soc.rad). Projektna koordinatorica zbog manjka sredstava nije u kontinuitetu produljila ugovor o radu na određeno vrijeme (istekao je 16.6.2015), ali je opet zaposlena u Centru BEA od 1.11.2015, čim su se javili uvjeti za financiranje drugog zaposlenog (projekt Ministarstva zdravlja). Obje djelatnice zaposlene su na puno radno vrijeme, no jedna od djelatnica koristila je mogućnost rada na pola radnog vremena zbog porodičnog dopusta. Centar za poremećaje hranjenja BEA administrativne poslove obavlja u prostorima svoga sjedišta a rad s korisnicima odvija se na adresi Ribnjak 38, Zagreb u vlasništvu Mjesnog odbora Medveščak/Gornji grad.

OPIS AKTIVNOSTI Centra za poremećaje hranjenja BEA tijekom 2015:

1. Savjetovalište

2. Grupe podrške

3. Program prevencije poremećaja hranjenja „Tko je to u ogledalu?“

4. Predavanja za zajednicu „Subote u Centru BEA“

5. Međusektorska i stručna suradnja

6. Medijski istupi i diseminacija

7. Uređenje prostora Savjetovališta Centra BEA, Ribnjak 38

Razrada

1. aktivnosti Savjetovališta Centra BEA:

1.1. SAVJETOVALIŠTE za oboljele i članove njihovih obitelji

Savjetovalište za oboljele i članove njihovih obitelji obuhvatilo je uvodne konzultacije s oboljelim osobama i članovima njihovih obitelji, te kontinuirani savjetodavni rad s oboljelima i članovima njihovih obitelji. Od siječnja do prosinca 2015 – voditeljice Savjetovališta bile su Tina Lalli, dipl.soc.rad (1.1.2015 do 16.6.2015), te Antonela Meštrović (od 16.6.2015 do 31.12.2015). Ukupno je usluga pružena kroz individualno i obiteljsko savjetovanje za 129 osoba (93 oboljele korisnice i 46 člana obitelji/bliske osobe) – na taj način je kroz uvodne konzultacije provedeno 186 sati savjetovališnog rada tijekom 2015. U Savjetovalištu su volontirale i mag.psih Nikolina Essert, te dipl.soc.ped.Cvita Vasilj, obje kao psihoterapeuti pod supervizijom, te su provele 124 sati savjetovališnog rada za 26 korisnice.

U Savjetovalištu je u 2015 pružena psiho-socijalna podrška korisnicima Centra BEA kroz ukupno 212 sati savjetovališnog rada za 155 osobe (oboljele i članove obitelji).

1.2. **INFO-pult:** telefonsko i mail savjetovanje za osobe iz čitave Hrvatske vezano na educiranje o simptomima poremećaja hranjenja te uključivanje u sustav zdravstvene skrbi za oboljele, obuhvaćeno 110 osoba. Obavljeno oko 320 razgovora tijekom 2015.

2. održavanje GRUPE PODRŠKE za oboljele od poremećaja hranjenja: voditeljica mag.psih.Antonela Meštrović je tijekom 2015.održala 27 grupna susreta u trajanju od 2 sata (54 sata). Obuhvaćeno je 26 korisnica/oboljelih od poremećaja hranjenja. Ukupno je održano 28 individualnih razgovora sa zainteresiranima za sudjelovanje u grupi podrške.

3. Program prevencije poremećaja hranjenja „Tko je to u ogledalu?“

3.1.RADIONICE U ŠKOLAMA - Tijekom provođenja programa „Tko je to u ogledalu?“ od 1.1.2015.do 31.12.2015. održano je 140 radionica u 2 srednje škole u Zagrebu. U program je bilo uključeno 147 učenica iz srednjih škola i 28 učenica iz osnovne škole (7.i 8. razred) koje su predstavljale pilot projekt prilagodbe sadržaja za uzrast učenica završnih razreda osnovne škole (13-14 godina).

Srednje škole obuhvaćene programom:

- XV.gimnazija (MIOC- Matematička gimnazija)= 130 učenica
- Škola za primalje = 82 učenice

Osnovna škola uključena u pilot-projekt:

- OŠ Matko Laginja = 28 učenica

Program je proveden u 7 razreda srednje škole i u učeničkom domu za primalje, te u 3 razreda u OŠ Matko Laginja. U srednjim školama svaki je razred sudjelovao u 10 radionica, dok je u osnovnoj školi svaki razred sudjelovao u 4 radionice prilagođenog programa prevencije poremećaja hranjenja.

3.2.EDUKACIJA O MEDIJSKOJ PISMENOSTI – ŽENSKO TIJELO U MEDIJIMA

U sklopu projekta održane su 3 edukacije za studente i studentice pomažućih fakulteta te medijske profesije, kao skupine koje će u budućnosti biti uključeni u odgojno-obrazovni proces ili će kroz svoje profesionalno djelovanje oblikovati vizualni javni sadržaj.

3 edukacije o medijskoj pismenosti održane su:

- 5.5.2015. Studij dizajna, Frankopanska 12, Zagreb
- 14.5.2015. Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Borongajska cesta 83f, Zagreb
- 22.5.2015. Filozofski fakultet, Ivana Lučića 3, Zagreb

Edukacija ukupno obuhvatila 51 studenticu/studenta, a predavačice su bile dr.sc.Marija Geiger Zeman, kao vanjski stručnjak za područje medijske pismenosti, te mr.sc.Jelena Balabanić Mavrović, ispred Centra BEA.

4. Predavanja za zajednicu „Subote u Centru BEA“

Tijekom 2015 Centar BEA je započeo novu projektnu aktivnost predavanja za zajednicu kao redovitu aktivnost za svoje članove ali i vanjske korisnike. Održali smo 8 predavanja s temama osnaživanja oboljelih i osoba u riziku za razvoj poremećaja hranjenja, te dobili povratne informacije koje podupiru dalji razvoj ovog oblika komunikacije sa ciljnom skupinom.

- 31.1.2015. „Crno-bijeli svijet“, predavačica Ana Katarina Sansević – sudjelovalo je 25 sudionika.
- 21.3.2015. „Nutricionizam i prehrambeni mitovi – dobra i loša hrana“ - nutricionistice Maje Žanko. Predavanju je prisustvovalo 39 korisnika.
- 18.4.2016. „Samokritičnost“, predavačica Ana Katarina Sansević. Sudjelovalo je 25 korisnika.
- 15.5.2015. „Self help moj glas optimizma“ – dr.med.Jasna Karačić, Sudjelovalo je 34 korisnika.
- 13.6. 2015. „Čarobni svijet dijeta“, mag.nutric. Maja Žanko. Sudjelovalo je 17 korisnica.
- 21.11.2015. „Kako unijeti ravnotežu u svoj odnos prema hrani“, predavač mag.nutr.Maja Žanko, sudjelovalo 28 korisnika
- 5.12.2015. „Unutarnji kritičar“, predavač mag.psih.i gestalt psihoterapeut Ana Milčić Horvat; sudjelovalo 46 korisnika
- 19.12.2015. „Gladno srce: kriza kao pokretač životne promjene“, predavač tjelesno orijentirana psihoterapeutkinja Ana Katarina Sansević, sudjelovalo 47 korisnika

4.1.Predavanja za odgojno-obrazovne ustanove „Pravovremeno prepoznavanje poremećaja hranjenja u adolescentnoj populaciji“- tijekom 2015 aktivnosti Centra BEA uključile su i sustavnu edukaciju škola o prepoznavanju simptoma i pravilnom postupanju kod sumnje na poremećaje hranjenja u učeničkoj populaciji:

- OŠ Ante Kovačića, Kotarnica 17, Zagreb 25.3.2015: 43 nastavnika
- OŠ Oranice Špansko, Zagreb. 1.6.2015: 61 nastavnik
- Škola za primalje; Vinogradska 26, Zagreb; 28.10.2015; 17 nastavnika
- V.gimnazija; Ul. Vjekoslava Klaića 1, Zagreb, 23.12.2015: 53 nastavnika

5. Međusektorska i stručna suradnja

- **Projekt Međusektorska suradnja na području poremećaja hranjenja**
- **Projekt Psiho-socijalna podrška za oboljele od poremećaja hranjenja i njihove obitelji**

U sklopu ova dva projekta koja naglašavaju potrebu međusektorske integracije i suradnje u svrhu pružanja što bolje usluge korisnicima, posebice kroz ostvarivanje cilja privlačenja oboljelih u zdravstveni sustav, održali smo 3 glavne aktivnosti tijekom 2015 godine:

- Voditeljica mag.psih.Ivana Jurić održala je **ciklus psihodramskih radionica (12 susreta)** namijenjenih oboljelima od poremećaja hranjenja. Radionice su obuhvatile 42 sudionika, a svaka je trajala 1,5 . Održane su u prostoru Dnevne bolnice za poremećaje prehrane pri PB Sv.Ivan/Jankomir, koja je projektni partner.
- **Nutricionističke grupe** za oboljele od poremećaja hranjenja pod vodstvom mag.nutric.Maje Žanko – provedeno je 6 susreta od studenog do prosinca, te je obuhvaćeno 32 korisnika. Grupe su provedene u Centru BEA, Ribnjak 38.
- **4 Supervizijska susreta kod dr.Karin Serneć, Psihijatrijska klinika Ljubljana, Slovenija** – stručna edukacija i povećanje kapaciteta organizacija (Centar BEA i Dnevna bolnica za poremećaje prehrane pri PB Sv.Ivan) za rad s oboljelima od poremećaja hranjenja

➤ **Edukacija stručnjaka o pravodobnom prepoznavanju poremećaja hranjenja:**

Održana jednodnevna edukacija za liječnike obiteljske i opće medicine i stručnjake drugih profila koji rade u zdravstvenom sustavu i u odgojno-obrazovnom sustavu. Obuhvaćena je 126 osoba. Na edukaciji su nastupili prof.dr.sc.Darko Marčinko, doc.dr.sc.Orjena Žaja, doc.dr.sc. Ivan Begovac, dr.Hrvoje Handl, dr.med.Tomislav Božek. Stručni skup je održan 2.7.2015.u Masarykovoju 28/II , te je bio bodovan od strane HLK i HPK.

5.1.obilježavanje Svjetskog tjedna skretanja pažnje na poremećaje hranjenja „KBT-E multistep – novi pristup liječenju svih poremećaja hranjenja“ – Simpozij i radionica održani su 26 .i 27. veljače 2015.uz gostovanje dr.Ricardo Dalle Grave kao glavnog govornika koji je predstavio evidence-based metodu KBT-E multistep kao efikasan način tretmana za poremećaje hranjenja. Simpozij i radionica su bili izvrsno posjećeni i medijski popraćeni. Uz simpozij i radionicu tiskana je i knjižica sa radovima uvodnih govornika: doc.dr.sc.Darkom Marčinkom, pročelnikom Specijalističkog zavoda za personologiju i poremećaje hranjenja KBC Zagreb, prof.dr.sc.Alessandrom Pokrajac Bulian, redovnom profesoricom na Filozofskom fakultetu u Rijeci, te člankom dr.Sande Franić, liječnicom u RASPU, Oslo, Norveška (Sveučilišna bolnica). Na ovoj uspjeljoj edukaciji koja je imala i velik medijski odjek i dobro je primljena u stručnim krugovima, sudjelovalo je 89 sudionika (prvenstveno liječnika i psihoterapeuta, ali i ostalih pomažućih profesija), a čak je 52 stručnjaka izrazilo želju za nastavak edukacije u KBT-E multistep metodi.

U studenom 2015.u suradnji s izdavačem Veble i Talijanskim kulturnim institutom preveli smo i objavili prvi priručnik za samopomoć „Kako pobijediti poremećaje hranjenja“ autora dr.Riccarda Dalle Gravea, te ga predstavili na sajmu Interliber.

5.2. umrežavanje sa dionicima relevantnim za područje poremećaja hranjenja:

- Partnerstvo sa Dnevnom bolnicom za poremećaje prehrane pri PB Sv.Ivan, Jankomir – motiviranje oboljelih za sudjelovanje u programu;

- suradnja sa zdravstvenim ustanovama: Klinika za psihološku medicinu- Zavod za dječju i adolescentnu psihijatriju i psihoterapiju, KBC Zagreb; Zavod za personologiju i poremećaje hranjenja, Klinika za psihijatriju – KBC Zagreb ; Klinika za pedijatriju, KBC Sestre milosrdnice, Nastavni zavod za javno zdravstvo dr.Andrija Štampar; Ured za zdravstvo Grada Zagreba, Ured za kulturu, obrazovanje i sport Grada Zagreba te Ured za socijalnu skrb.

6. medijski istupi i senzibilizacija zajednice

6.1. održavanje web stranice: internetska stranica Centra za poremećaje hranjenja BEA je www.centarbea.hr te javna baza podataka zdravstvene i psihološke podrške u 5 gradova u RH www.anoreksija-bulimija.info . Na taj je način omogućen pristup informacijama za ciljne skupine (oboljeli i njihove obitelji) kako bi se mogli uključiti u ponuđene programe i koristiti usluge Centra BEA. Tijekom 2015 postavljena je internetska stranica namijenjena liječnicima obiteljske medicine i zaposlenicima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti o simptomima anoreksije, bulimije i nespecifičnim poremećajima hranjenja www.f50-anoreksija-bulimija-prejedanje/centarbea.hr .

6.2. Izrada plakata za ordinacije i škole: u suradnji sa KBC Sestre milosrdnice (Klinika za pedijatriju); KBC Zagreb (Specijalistički zavod za personologiju i poremećaje hranjenja te Specijalistički zavod za dječju i adolescentnu psihijatriju i psihoterapiju) te PB Sv.Ivan (Dnevna bolnica za poremećaje prehrane) Centar BEA je izradio plakat za ordinacije i odgojno-obrazovne ustanove koji sadrži kontakte i osnovne informacije o specijalističkim ustanovama za liječenje poremećaja hranjenja. Podijeljeno je oko 700 plakata na edukativnom skup namijenjenom liječnicima obiteljske medicine 2.7.2015, te putem distributivne mreže partnera na projektu: Oktal pharma (ambulante) i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo dr.Andrija Štampar (ordinacije školske medicine).

Izvoditelji aktivnosti: firma Ubique d.o.o, članovi i volonteri Centra BEA (mr.sc.Jelena Balabanić Mavrović, soc.radnica Tina Lalli, aps solventica psihologije Antonela Meštović, aps solventica psihologije Lejla Talić)

6.3. medijski istupi: Tijekom 2015 godine, Centar BEA imao je 27 većih medijskih istupa i objava:

1. gostovanje emisija 8.kat – voditeljica Centra BEA HTV1, 8.1.2015
2. gostovanje na Hrvatskom radiju 1.program – Govorimo o zdravlju – urednik g.Harapin – 13.1.2015 – predstavljanje rada Centra BEA
3. gostovanje emisija: Društvena mreža- medicina, HTV 1, 23.2.2015 – najava simpozija/radionica dr.Dalle Grave i predstavljanje rada Centra BEA
4. dva članka u Jutarnjem listu 23.2.2015 i na portalu Jutarnjeg lista (predstavljanje rada Centra BEA i najava simpozija dr.Dalle Grave)
5. gostovanje u emisiji „Svaki dan, dobar dan“ HTV1,2.3.2015 predstavljanje rada Centra BEA
6. PLIVAmед.net , članak 25.2.2015. <http://www.plivamed.net/strucni-skupovi/pregled/2556/Najnovija-dostignuca-u-radu-s-oboljelima-od-anoreksije-i-bulimije-novi-program.html>
7. HRT 1 Hrvatska uživo prilog „Simpozij i radionica KBT-E multistep u Zagrebu“, 27.2.2015
8. Hrvatsko psihijatrijsko društvo, 1.2.2015. najava simpozija KBT-E multistep <http://www.psihijatrija.hr/site/?p=2122>
9. HTV 1 Dobro jutro, prilog o simpoziju KBT-E multistep, 2.3.2015
10. RTL sve u šest, prilog o simpoziju KBT-E multistep 25.2.2015

11. članak u Večernjem listu 25.2.2015. i na portalu Večernjeg lista o radu Centra BEA i simpoziju KBT-E multistep
12. Zagrebačka panorama 27.2.2015, HTV1 prilog
13. portal X-ica, 11.4.2015, članak „Anoreksija i bulimija“
14. Radio Otočac, emisija Zdravčica- 21.5.2015 (Intervju o poremećajima hranjenja i radu Centra BEA).
15. Globus, članak , 28.5.2015, str.81-85
16. Dobro jutro Hrvatska,HTV1, promicanje suradnje Centra BEA i Dnevne bolnice za poremećaje hranjenja Sv.Ivan - gostovanje, 10.6.2015.
17. Jutarnji list, 28.6.2015, najava Edukacije o pravodobnom otkrivanju poremećaja hranjenja
18. Dobro jutro Hrvatska, 2.7.2015, gostovanje- najava Edukacije o pravodobnom otkrivanju poremećaja hranjenja
19. Hrvatska uživo – 3.7.2015 – reportaža o Edukaciji o pravodobnom otkrivanju poremećaja hranjenja
20. ZG Magazin portal, članak- intervju 16.7.2015. <http://zg-magazin.com.hr/izmedu-35-000-i-45-00-hrvata-boluje-od-ozbiljnih-poremećaja-prehrane/>
21. portal Večernji.hr 1.7.2015, članak –najava edukacije za obiteljske liječnike „Zbog anoreksije i bulimije u bolnice se sve više javljaju oboljeli mladići“ <http://www.vecernji.hr/moje-zdravlje/zbog-anoreksije-i-bulimije-u-bolnice-se-sve-vise-javljaju-oboljeli-mladici-1012761>
22. Glas Istre, članak Ortoreksija, 6.9.2015.
23. intervju za radio Yammat, Zagreb; emisija o poremećajima hranjenja 7.10.2015. 21h,
24. gostovanje emisija HTV Društvena mreža 16.11.2015.u 14 h - predstavljanje rada Centra za poremećaje hranjenja BEA
25. radio Sljeme, emisija Sonje Šarunić 23.11.2015 u 15 h – predstavljanje knjige „Kako pobijediti poremećaje hranjenja“ i programa Centra za poremećaje hranjenja BEA
26. gostovanje u emisiji „Sve u šest“ RTL 9.12.2015, prilog o izdavanju knjige „Kako pobijediti poremećaje hranjenja“ i radu Centra BEA
27. članak u Večernjem listu 9.12.2015.o izdavanju knjige „Kako pobijediti poremećaje hranjenja“ i radu Centra BEA

Izvoditelji aktivnosti: Jelena Balabanić Mavrović, Tina Lalli, Antonela Meštrović

7. Uređenje prostora Savjetovališta Centra BEA, Ribnjak 38 – tijekom 2015 godine iz sredstava dobivenih od strane Ministarstva zdravlja, Grada Zagreba i privatnih donacija unaprijedili smo izgled prostora u vlasništvu Grada Zagreba (Mjesni odbor Ribnjak): popravili smo ulazna vrata, uredili pročelje i izlog, uredili ured (kupnja lampe, zvona, kaslića, 3 print canvas). Time smo podigli kvalitetu usluge za naše korisnike, te omogućili djelatnicima i volonterima da u ugodnijem okruženju obavljaju djelatnost udruge.

Zaključak

Centar za poremećaje hranjenja BEA je tijekom 2015.godine proširio svoj rad naglašavajući međusektorsku suradnju (3 projekta) i to posebice s PB Sv.Ivan/ Dnevna bolnica za poremećaje prehrane. Savjetovališni rad smo usmjerili na tzv.uvodne konzultacije kojima je cilj privlačenje oboljelih u zdravstveni sustav te usmjeravanje oboljelih u zdravstvene ustanove specijalizirane za rad s poremećajima hranjenja (KBC Sestre milosrdnice, KBC Zagreb, PB Sv.Ivan). Posebice smo ojačali kapacitete liječnika obiteljske medicine sa područja Zagreba, kojima smo osim edukacije ponudili i trajan izvor stručne podrške u obliku internetskih stranica sa protokolima postupanja za pacijente s dijagnozom F.50. Ostvarili smo i događaj godine na području poremećaja hranjenja – a to je dvodnevna edukacija dr.Dalle Gravea „KBT-E multistep“ koja je predstavila novi način rada s poremećajima hranjenja u RH, a od istog autora smo u suradnji s izdavačem Veble i izdali knjigu

„Kako pobijediti poremećaje hranjenja“. Uz oslanjanje na volonterski angažman, pokrenuli smo sjajno prihvaćen ciklus besplatnih predavanja „Subote u BEAi“, te kroz projekte pokrenuli nutricionistišku grupu i psihodramsku grupu, kao i redovite supervizije kod dr.Karin Serneć u Psihijatrijskoj bolnici Ljubljana.

Centar BEA je zadržao i svoje prepoznatljive aktivnosti i projekte, poput programa prevencije „Tko je to u ogledalu?“, grupe podrške, INFO pult, koji su obogaćeni češćim edukacijama u zajednici.

Možemo zaključiti da je, uprkos poteškoćama na području financiranja svojih usluga, Centar BEA ostvario znatan iskorak u ostvarivanju statutom određenih ciljeva.

20.5.2016.Zagreb

Izvještaj sastavila:

Jelena Balabanić Mavrović

Predsjednica udruge